

Bijlage 1: Samenvatting Uitvoeringsprogramma Inspraak (UPI)

Versie 03-09-08 voor Regiegroep 11 september

Inleiding

In de periode vanaf 22 december 2008 tot 6 januari 2009 gaat de inspraak van start op stroomgebiedbeheerplannen (SGBPs), het Beheerplan Rijkswateren, de provinciale waterhuishoudingsplannen of provinciale omgevingsplannen, de waterbeheerplannen van waterschappen en de van toepassing zijnde gemeentelijke waterplannen. Aanleiding tot de gelijktijdigheid in herziening van deze plannen is de verplichting vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW). De inhoud van de plannen, m.u.v. de SGBPs zelf, gaat echter over meer dan alleen de KRW, maar over alle waterbeleids en -beheerszaken.

Dit betekent de start van een complex inspraak- en besluitvormingsproces in korte tijd. Een zienswijze (de reactie van de inspreker op een plan) kan zich richten op één plan, maar kan zich ook richten op meerdere plannen en/of een doorwerking hebben naar een onder- of bovenliggend plan. Wanneer dat het geval is, wordt het antwoord (de reactie van het bevoegde gezag) afgestemd tussen de bij de plannen betrokken overheden. De bevoegde gezagen zijn, en blijven, zelf verantwoordelijk voor afgestemde antwoorden. Het parallelle proces van inspraak legt wel meer nadruk op de verantwoordelijkheid van ieder bevoegd gezag om zijn antwoorden goed af te stemmen. Hiervoor is een gezamenlijke planning en werkwijze het Uitvoeringsprogramma Inspraak uitgewerkt, onder de titel 'Zijn we het eens?'.

Doel

Het Uitvoeringsprogramma Inspraak heeft als doel de inspraak zodanig te coördineren dat de inspraak op tijd start en is afgerond. De werkwijze in het Uitvoeringsprogramma richt zich op de zienswijzen die zich richten op die delen van de plannen die de invulling zijn van de KRW-verplichting (doelen en/of maatregelen). Door uitvoering van het Uitvoeringsprogramma worden de antwoorden voor deze zienswijzen afgestemd. De coördinatie gaat daarmee over de afstemming tussen rijk en regio, tussen regio's en binnen de regio's. Het Uitvoeringsprogramma biedt de gezamenlijke werkwijze (met ondersteunende instrumenten) een organisatie (regie en besluitvorming) en het tijdpad.

Werkwijze

Bij de voorbereiding en start van de inspraak staat de communicatie over de inspraak centraal. Hierbij maken de bevoegde gezagen gebruik van de toolkit communicatie die is opgenomen in dit Uitvoeringsprogramma Inspraak. Deze toolkit bevat een kernboodschap, een opzet voor de kennisgeving, de inzet van de NLMW-website met een postcodetool en een format voor een leeswijzer.

Het proces van afstemming start met het binnenkomen van zienswijzen bij de bevoegde gezagen. Na binnenkomst van elke zienswijze gaat het om een drietal vragen: 1) is de zienswijze goed geadresseerd, 2) is het een zienswijze over doelen en/of maatregelen t.b.v. de KRW en 3) moet het antwoord op deze zienswijze worden afgestemd? Er is sprake van een noodzaak tot afstemming indien één of meerdere van de volgende aspecten van toepassing zijn:

- Heeft de zienswijze mede betrekking op de verantwoordelijkheid van een andere waterbeheerder?
- Leidt de beantwoording (potentieel) tot een wijziging van het plan, zodanig dat hierdoor de samenhang in de stroomgebiedbrede aanpak verandert?
- Is het wenselijk om een gezamenlijke stijl van beantwoording aan te houden?
  - o Gaat de zienswijze in op algemene principes of keuzes die in het stroomgebied zijn gemaakt?
  - o Geldt de zienswijze mogelijk/waarschijnlijk voor meerdere waterbeheerders (de uitvoeringsorganisatie helpt dit te signaleren)?

Wanneer het bevoegd gezag constateert dat afstemming nodig is, zal deze de zienswijze, onder vermelding met wie die moet worden afgestemd, doorsturen naar de uitvoeringsorganisatie inspraak. Hiervoor wordt een format gebruikt dat goed past bij de werkwijze van de bevoegd gezagen. Vanzelfsprekend moet hierbij dubbel werk voorkomen worden en zal er nader overleg gevoerd worden met de projectleiders bij de bevoegde gezagen over de exacte vorm en werkwijze ten aanzien van zo'n format. In elk geval zullen een aantal specifieke elementen die benodigd zijn voor het proces van afstemming aangeleverd moeten worden. Op basis van deze informatie zal de uitvoeringsorganisatie een database vullen met alle af te stemmen vragen. De uitvoeringsorganisatie maakt hiervan overzichten en coördineert landelijk het proces van afstemming. In de regio gebeurt dit door de regionale werkorganisaties. Beide organisaties werken nauw samen.

Voor de bevoegde gezagen is nieuw dat ze meedoen in een proces van afstemming dat aan een gezamenlijk tijdpad gehouden is. De bevoegde gezagen bepalen daarbij zelf, of- en waarover er afgestemd moet worden. Ze schuiven waar nodig aan voor zgn. 'afstemoverleggen', geïnitieerd door de regionale werkorganisatie, of de landelijke uitvoeringsorganisatie. Vervolgens komt het afgestemd antwoord terecht in de 'eigen' nota van antwoord. Het uitvoeringsprogramma bevat ter ondersteuning van de werkwijze een voorbeelduitwerking voor een fictieve zienswijze en een vragenbundel met door maatschappelijke organisaties veelgestelde vragen.

Organisatie, regie en besluitvorming

Het rijk stelt een uitvoeringsorganisatie in die de afstemming faciliteert. Deze organisatie werkt volgens het model 'CSN+', waarbij de huidige rol van CSN¹ als 'ambassadeur namens DGW in de regio' wordt uitgebreid met de benodigde capaciteit die nodig is voor dit inspraakproces. De afstemming vindt nog steeds plaats in de regionale- en nationale regiekolom. De RBO's hebben een centrale rol voor afstemming in de regio en met het rijk. De regionale werkorganisaties bereiden dit voor en zorgen ervoor dat er ambtelijk over (de inhoud van) de vragen wordt afgestemd, het RAO houdt hierbij een belangrijke rol. DGW-CSN is in de regio aanwezig voor afstemming met die regio en brengt tevens namens het rijk de punten in waarover zij met de regio wil afstemmen. De resultaten van de afstemming worden verzameld door de uitvoeringsorganisatie, op basis waarvan deze het LBOW en LBOR informeert over de voortgang en over eventuele knelpunten.

Tijdpad (planning en fasering)

Binnen het inspraakproces worden vier fasen, één fase van inspraak (fase 1) en drie fasen van afstemming (fasen II t/m IV) onderscheiden. De eerste fase van afstemming (fase II) start direct nadat de inspraak op het BPRW en in de regio is afgerond. Deze fase beslaat globaal maart en april 2009 en staat in het teken van afstemming in de regio. De diverse regio's zullen in deze fase met de bevoegde gezagen onderling afstemmen. In een tweede fase van afstemming (fase III: mei-juni 2009) is de focus vooral gericht op afstemming met het rijk en tussen regio's. De derde fase van afstemming (fase IV: juli-augustus 2009) start wanneer de inspraak op het SGBP en het NWP is afgelopen (22-06-2009). Dit is vooral aan de orde als er reacties op de SGBP's worden gegeven die direct betrekking hebben op doelen en maatregelen, die door waterbeheerders zijn afgeleid en ook in hun eigen plan zijn opgenomen. In deze fase zullen de laatste punten tussen Rijk en Regio worden afgestemd. De afstemming wordt afgerond met finale besluitvorming in het LBOW van 9 september 2009.

---

¹ CSN is formeel een onderdeel van het programma Regie van DG Water (ministerie van V&W).